

บทคัดย่อ

การพัฒนาจังหวัดพิษณุโลกเป็นเมืองศิลปวัฒนธรรมในประเทศไทย	พ.ศ. ๒๕๕๒	จิรวัดน์ พิระสันต์ และคณะ
---	-----------	---------------------------

การวิจัยในครั้งนี้ วัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัดพิษณุโลกให้สวยงามด้วยการใช้ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยเพื่อสร้างคุณค่าและเอกลักษณ์ของเมืองศิลปวัฒนธรรมในประเทศไทย เพื่อศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์ เชิงเศรษฐกิจและสังคม เชิงสภาพแวดล้อม เชิงแหล่งท่องเที่ยว และศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีลักษณะโดดเด่นในจังหวัดพิษณุโลกที่มีศักยภาพเพียงพออันนำไปสู่การส่งเสริมการพัฒนาสร้างสรรค์ให้เป็นเมืองที่สวยงามด้วยศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย และเพื่อเสนอยุทธศาสตร์และข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาจังหวัดพิษณุโลกที่เป็นพื้นที่ศึกษาให้สวยงามด้วยการสร้างสรรค์งานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย

ผลการวิจัย

๑. การวางบทบาทของภารกิจด้านศิลปะและวัฒนธรรมของจังหวัดพิษณุโลกให้สอดคล้องกับศักยภาพและบทบาทของวิถีชีวิต ประกอบด้วยภาคที่เกี่ยวข้องทางด้านศิลปกรรมร่วมสมัย การมีส่วนร่วมในการวางรากฐานการพัฒนา การมีระบบบริหารจัดการที่ดีในทุกกระดับ มีการใช้ศักยภาพด้านเอกลักษณ์ของศิลปะและวัฒนธรรมที่มีอยู่เป็นฐานในการผลิต และบริการเพื่อเตรียมพัฒนาจังหวัด นำข้อได้เปรียบของพื้นที่และความเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ควบคู่ไปกับการพัฒนาต่าง ๆ รวมทั้งโครงข่ายบริการพื้นฐานที่พัฒนามากขึ้นแล้ว เป็นสมรรถนะและขีดความสามารถในการแข่งขันให้ก้าวตามโลกอย่างรู้เท่าทัน

๒. พิษณุโลกมีประวัติศาสตร์พิษณุโลกเป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน นับตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์มาจนถึงสมัยปัจจุบัน ดังจะเห็นได้จากเคยมีฐานะเป็นเมืองหลวง เมืองราชธานีฝ่ายเหนือ เมืองลูกหลวง เมืองเอก และเมืองหน้าด่านเป็นต้น ด้านเศรษฐกิจและสังคมเป็นศูนย์กลางในการบริการด้านต่างๆ เช่น การศึกษา ขนส่ง การค้าขาย ฯลฯ ด้านศิลปะและวัฒนธรรมมีความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของประชาชน คนเผ่าต่างๆ งานประเพณี วัฒนธรรมบางอย่างที่ยังคงมีอยู่ วิถีชีวิตในการประกอบอาชีพ การปลูกสร้างบ้านเรือน งานผลิตภัณฑ์พื้นเมืองและอื่นๆ ด้านแหล่งท่องเที่ยว มี แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากขึ้น

๓. การพัฒนารูปแบบภารกิจของจังหวัดพิษณุโลกในการพัฒนาศิลปกรรมร่วมสมัย พบว่าจะประกอบไปด้วย

๓.๑. นโยบายเชิงบริหาร ผู้บริหารจังหวัดพิษณุโลกร่วมกับตัวแทนภาคีที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของจังหวัดพิษณุโลกในการพัฒนาศิลปกรรม

๓.๒ แผนปฏิบัติการ จังหวัดพิษณุโลกร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง กำหนดแผนปฏิบัติการของภารกิจของจังหวัดพิษณุโลก ซึ่งประกอบด้วย

๓.๒.๑ ด้านคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๓.๒.๒ ด้านพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามและส่งเสริมการท่องเที่ยว

๓.๒.๓ ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการวิชาการ

๓.๒.๔ ด้านรักษา สืบสานศิลปะและวัฒนธรรมประเพณี และส่งเสริมภูมิปัญญา

ท้องถิ่น

๓.๒.๕ ด้านการบริหารราชการท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการที่

๓.๓ การปฏิบัติการ จังหวัดพิษณุโลกร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องกำหนดกลยุทธ์และปฏิบัติการตามแผนและโครงการที่จะนำไปสู่การพัฒนาศิลปกรรมร่วมสมัย

๓.๔ การประเมินผล จังหวัดพิษณุโลกร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้อง ประเมินผลงานและโครงการโดยยึดวัตถุประสงค์และเป้าหมายรวมทั้งการชี้แนะและพัฒนาเกณฑ์ชี้วัด

Abstract

This research aimed 1) to collect a body of knowledge related to the development of Phitsanulok province to be a creative art and cultural province of Thailand; 2) to analyze outstanding data including historical, socio-economic, environment, tourist attraction areas, art and culture considering related to the high possibility to be promoted as the creative art and culture city; and 3) to offer strategy and policy recommendation to Phitsanulok province.

Research findings

1. Development mission of Phitsanulok province related to art and culture needed to be integrated to way of living of local people. All development actors and organizations should participate in development process since the beginning. Good governance at all levels helped increasing capacity of the province in terms of art and culture which was crucial for production and services necessary for sustainable development. This research also found that Phitsanulok had a high capacity to be developed as the learning center as well as the center of basic service structure.

2. This research found that long history of Phitsanulok which started from the pre-historic era to the present time could be developed as the cultural city. Evidences were found in terms of its crucial role as the ancient capital city of the north, the center of economic and service such as education transportation and business. The province also had an outstanding of art and culture. It exhibited the unique living style of various ethnic groups, occupations and architectures. Moreover, the province showed the high capacity and standard of arts and crafts which helped increasing people's income.

3. The development of preferable cooperative mission of Phitsanulok province with others organizations started from vision and policy designation included:

3.1 To develop Phitsanulok province to be a creative provincial art and culture, administrative policy which in the forms of cooperative actions between provincial and organizations was necessary.

3.2 Action plans between Phitsanulok province and its counterparts concerning:

3.2.1 Increasing educational standard for life-long learning

3.2.2 Developing beauty landscape, infrastructure and academic services for tourist attraction

3.2.3 Art and cultural preservation to promote local wisdom

3.3 Participatory action with good governance and evaluation with all actors and organizations involving development based on objectives, goals and indicators.